

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

Učit lze slovy, vychovávat jen příkladem.

Číslo jednací:

Vypracovala: Mgr. Eva Klvaňová

Pedagogická rada projednala dne: 26. 8. 2024

Platnost od: 1. 9. 2024

Účinnost od: 1. 9. 2024

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název dokumentu:

Školní vzdělávací program Školní družiny při Masarykově základní škole Lanžhot,
příspěvkové organizaci

Název školy:

Masarykova základní škola Lanžhot, příspěvková organizace

IČO: 65267281

adresa školy: Masarykova 730/22, 691 51 Lanžhot

ředitelka: Mgr. Eva Klvaňová

telefon: 519 336 207

e-mail: eva.klvanova@zslanzhot.cz

1. Charakteristika zařízení

Školní družinu navštěvují žáci 1. stupně ZŠ. Tvoří ji dvě oddělení, naplněnost je 25 účastníků. Oddělení se nacházejí mimo budovu ředitelství školy, na odloučeném pracovišti na ulici Komenského, kde je současně i školní kuchyně a školní jídelna. Činnost školní družiny vychází z pedagogiky volného času. Cílem naší práce je snaha o vytvoření místa pro odpočinek účastníků po vyučování a zároveň přispět k cílenému ovlivňování volného času.

Program výchovy a vzdělání ve školní družině vychází ze ŠVP naší školy, a to ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Je uspořádán do pěti tematických okruhů (Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jejich zdraví). Je tvořen dle polohy a podmínek školy.

2. Konkrétní cíle vzdělávání

Vycházejí z obecných cílů vzdělávací soustavy § 2, odst. 2 školského zákona:

- kompenzovat jednostrannou zátěž;
- osvojení si takových názorů, schopností a dovedností, které umožní účastníkovi zvládnout současný i budoucí život;
- správně motivovat nabízené zájmové činnosti, rozvíjení praktické dovednosti v různých činnostech, naučit vztahu k vlastnoručně vytvořenému výrobku;
- rozvíjet kamarádství, vést ke komunikaci, rozvíjet schopnost respektovat práci a úspěchy vlastních i druhých;
- využívat poznatky, které účastníci získali ve škole a vhodným způsobem na ně navázat ve výchovné činnosti;
- využívat dětské zvědavosti k samostatnému myšlení a tvoření vlastních prací;
- pěstovat základní pohybové dovednosti a schopnosti v různých podmínkách odpočinku, rekreace a zájmové činnosti.

Při sestavování cílů ŠVP ŠD byl brán zřetel zejména na:

- věkové a individuální podmínky a zákonitosti skupinové dynamiky;
- personální, materiální a specifické podmínky školy;
- zájmy a očekávání účastníků a rodičů, školy, zřizovatele;
- ekonomické podmínky.

Klíčové kompetence:

- kompetence k učení;
- kompetence k řešení problémů;
- komunikativní kompetence;
- sociální a interpersonální kompetence;
- kompetence k trávení volného času.

3. Délka a časový plán vzdělávání

ŠVP pro školní družinu odpovídá vzdělávání prvního stupně, což umožňuje reagovat vhodně na měnící se podmínky, přesouvání témat během dlouhodobé docházky účastníků do družiny, provedení evaluace činností a dosažených výsledků. Časová dotace při jednotlivých formách činností vychází z jejich zaměření a specifík.

Provoz ŠD

Odpolední provoz ŠD: 11.30 - 16.00 hod.

Evaluační plán

Evaluace znamená zjišťování případně vysvětlování dat charakterizujících pedagogický proces (jeho stav, kvalitu a fungování).

Vnitřní evaluační procesy probíhají na úrovni:

individuální – vychovatelka si sama průběžně hodnotí vlastní proces;

vedení školy – výchovnou práci ve školní družině hodnotí vedení školy (hospitace, kontroly).

Evaluace práce školní družiny a jejího ŠVP se zabývá:

- činností družiny jako specifického školského zařízení;

- prací jednotlivých oddělení družiny;

- působením činností a vychovatelek na jednotlivé účastníky.

4. Formy vzdělávání

Odpočinkové činnosti – jsou to zejména klidové činnosti, ale i aktivní odpočinek, zařazují se nejčastěji po obědě k odstranění únavy po vyučování.

Rekreační činnosti – vytvářejí prostor pro regeneraci sil, odpočinek je zde aktivní s náročnějšími pohybovými prvky. Hry a spontánní činnosti mohou být rušnější.

Zájmové činnosti – slouží k rozvoji pohybových dovedností, poznání, k seberealizaci. Jsou zařazeny jako řízená kolektivní nebo individuální činnost, jako organizovaná nebo spontánní aktivita (výtvarná, pracovní-technická, hudební, literární, přírodovědná, společensko-vědní). Nedílnou součástí těchto činností je zaměření se na prevenci sociálně patologických jevů, na kulturní a historické souvislosti. Pravidelná činnost je dána týdenní skladbou zaměstnání.

Příprava na vyučování – zahrnuje okruh činností souvisejících s plněním školních povinností formou kolektivní nebo individuální činnosti.

Patří sem didaktické hry, tematické vycházky a další činnosti, jimiž rozšiřujeme poznatky, které účastník získal ve školním vyučování.

Příležitostné akce – pravidelně se podílíme na akcích organizovaných školou – vánoční výstava, dopravní výchova, zdravotní výchova, environmentální výchova, zapojujeme se do sběru papíru. Přípravujeme pro účastníky celou řadu soutěží, např. Člověče, nezlob se, pexeso, piškvorky aj.

Požadavky pedagogiky volného času:

- požadavek pedagogického ovlivňování volného času – vychovatelka navozuje a motivuje činnosti;
- požadavek dobrovolnosti – všechny činnosti by měly být přiměřené věku účastníků, jejich momentálnímu stavu a účastníci by je měli vykonávat dobrovolně;
- požadavek zajímavosti a zájmovosti – činnosti by měly být atraktivní a pestré;

- požadavek aktivity – činnosti volíme tak, aby v nich mohly být přiměřeně úspěšní všichni účastníci;
- požadavek citlivosti a citovosti – všechny činnosti by měly přinášet účastníkům kladné emoce požadavek prostoru k seberealizaci – účastník nachází a objevuje sám sebe, v oddělení si vytváří žádoucí sociální kontakty.

5. Obsah vzdělání

Místo, kde žijeme

- vztah ke své škole, městu, státu
  - vycházky, výlety, poznatky z cest
  - bezpečnost při cestě do školy
- (kompetence činnostní a občanské)

Lidé kolem nás

- rodina jako základ, vztahy v rodině
  - kamarádi, kolektiv družiny
  - pravidla soužití a chování lidí
  - základní lidská práva a povinnosti, práva dítěte
- (Kompetence k řešení problému, komunikativní, sociální)

Lidé a čas

- budování správného denního režimu a jeho dodržování
  - účelné využívání volného času
  - orientace v čase
- (Kompetence k trávení volného času)

Rozmanitost přírody

- příroda okolo nás
  - rozvoj kladného vztahu k přírodě a ochrana přírody
  - roční období a proměny přírody
  - činnosti člověka v přírodě
  - ekologická výchova
- (Kompetence k učení)

Člověk a jeho zdraví

- péče o osobní hygienu
  - prevence a odpovědnost za své zdraví, nemoci, úrazy
  - předcházení úrazům, řešení úrazů
- (Kompetence komunikativní, sociální a interpersonální)

Člověk a svět práce

Rozmanité výtvarné materiály a výtvarné techniky.

Rozvoj představivosti a kreativity dětí.

Rozvoj schopnosti spolupráce, zapojení se do společného díla a respektování práce druhých.

Umění a kultura Seznámení se s regionálními pověstmi a bájemi – čtení s porozuměním.

Rozvoj estetického citění – návštěva zajímavých kulturních zařízení.

6. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Účastníkům se SVP je podle stupně a charakteru jejich postižení nebo znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná pozornost – zvýšená motivace, individuální pomoc, ocenění menších úspěchů a pokroků v práci. Účastníci se zdravotním postižením mají právo užívat speciální didaktické a kompenzační pomůcky. Důležitá je spolupráce s kolegy, s rodiči i školským poradenským zařízením.

Dle aktuálních možností a podmínek školy lze při výchovných činnostech ve ŠD rozvíjet talent mimořádně nadaných účastníků (zadávání rozšiřujících a doplňujících úkolů, individuální přístup).

7. Podmínky pro přijímání účastníků, podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Činnost ŠD je určena pro žáky prvního stupně. O přijetí k zájmovému vzdělávání rozhoduje ředitelka. Podmínkou přijetí je řádně vyplněná přihláška a souhlas zákonných zástupců s ujednanými podmínkami uvedenými na přihlášce. Povinnou součástí je i písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka ze ŠD. Žádost o mimořádné uvolnění účastníka je možno pouze předem a písemně.

Ukončení vzdělávání je vždy na konci příslušného školního roku. Předčasné ukončení docházky je možné na základě písemné žádosti zákonného zástupce. Účastník může být vyloučen ze ŠD po dohodě s vedením školy a rodiči.

Kritéria přijetí:

- přednostní přijímání žáků prvních tříd, dále žáci druhých tříd a do naplnění kapacity ŠD žáci ostatních tříd 1. stupně
- počet přijatých účastníků se koriguje podle počtu přijatých účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami
- termín odevzdání přihlášky je 2. den po zahájení školního roku (na pozdě dodané přihlášky nemusí být brán zřetel)

8. Materiální podmínky

K nezbytným požadavkům na prostředí pro volný čas patří:

- bezpečnost, snadné udržování pořádku a čistoty;
- řádné osvětlení, dostatek prostoru;
- přiměřený, čistý a na údržbu nenáročný nábytek, odpovídající věku účastníků.

Tuto oblast zahrnuje vyhláška Ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání žáků a mladistvých.

Prostory naší ŠD jsou umístěny v budově na ulici Komenského 510/8. ŠD také využívá tělocvičnu a školní hřiště na ulici Masarykova. Dále hřiště s průlezkami na ulici Komenského.

ŠD má též k dispozici sportovní náčiní, potřeby pro činnosti výtvarné, pracovní, hudební, odpočinkové a další.

9. Personální podmínky

Předpoklady pro výkon činnosti vychovatelek upravuje zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů.

Práce vychovatelky zahrnuje přímé výchovné působení, určené nařízením vlády č. 75/2005Sb., v rozsahu 28–30 hodin týdně a nepřímou výchovnou činnost, a to tak, aby bylo naplněno 40 hodin týdenního pracovního úvazku vychovatelky.

V naší ŠD máme plně kvalifikované vychovatelky s požadovaným vzděláním. Počet vychovatelek je dvě, tedy na každé oddělení ve ŠD.

10. Ekonomické podmínky

Poplatek je stanoven zřizovatelem školy podle novely vyhlášky č. 74/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Výše úplaty je uvedena v aktuálním vnitřním řádu ŠD.

O snížení nebo prominutí úplaty, zejména v případě účastníků se sociálním znevýhodněním, rodina pobírající přídavek na dítě, rozhoduje na základě žádosti zákonných zástupců účastníka ředitelka školy.

Pokud za účastníka není úplata uhrazena, vychovatelka školní družiny uvědomí ředitelku školy. Pokud je účastník odhlášen nebo vyloučen z ŠD, platba je ve stejné výši, i když účastník ukončí docházku dnem prvního v měsíci.

12. Stanovení podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení ŠD:

- vhodná struktura režimu účastníků ve ŠD;
- vhodný stravovací a pitný režim;
- zdravé prostředí užívaných prostorů ŠD;
- ochrana účastníků před úrazy;
- výrazné označení všech nebezpečných předmětů a částí využívaných prostorů;
- dostupnost prostředků první pomoci.

Psychosociální podmínky:

- klidné prostředí a příznivé sociální klima;
- respekt k potřebám jedince a jeho problémům;
- věková přiměřenost a motivující hodnocení;
- ochrana účastníků před šikanou, násilím;
- vytváření podmínek pro spoluúčast účastníků na životě školy a ŠD;
- včasná informovanost účastníků i rodičů o činnosti ŠD;
- poučení účastníků o BOZ prostřednictvím vychovatelek.

13. Zveřejnění školního vzdělávacího programu

ŠVP pro ŠD vstupuje v platnost dne 1. 9. 2024

Zaměstnanci školy byli seznámeni na pedagogické radě dne 26. 8. 2024.

Zákonní zástupci žáků byli informováni o vydání ŠVP pro ŠD prostřednictvím elektronického systému Edookit.

ŠVP pro ŠD je zpřístupněn v budově školy a na webových stránkách školy.

V Lanžhotě 26. 8. 2024

Mgr. Eva Klvaňová, ředitelka školy